

7.3 Vnější vztahy

Tato kapitola je zpracována na základě veřejně dostupných údajů internetového portálu Olomouckého kraje (www.kr-olomoucky.cz). Zahraničními vztahy našeho kraje a jejich koordinací se zabývá Kancelář hejtmána (oddělení vnějších vztahů) Olomouckého kraje.

Důležitým faktorem ekonomického rozvoje regionu je plné využití potenciálu cestovního ruchu Olomouckého kraje. Zvýšená poptávka turistů ze zahraničí vytváří dostatek ekonomických příležitostí nejen pro samotná turistická centra, ale zejména pro podnikatele, doprovodné infrastruktury v oblasti cestovního ruchu. Z hlediska celkového potenciálu jsou hlavními centry cestovního ruchu přitahujícími návštěvníky krajská metropole Olomouc a horská oblast Jeseníků s podhůřím.

Rozvoj přeshraniční spolupráce v oblasti cestovního ruchu, pomineme-li národní programy, byl v rámci předstrukturálních fondů podporován zejména programem PHARE CBC. Vstupem České Republiky do EU se otevřela další možnost podpory v rámci strukturálních fondů programem INTERREG III C, který se zabýval česko – polskou přeshraniční spoluprací.

Strategie rozvoje cestovního ruchu Olomouckého kraje se zabýval pozicí Olomouckého kraje v mezinárodním měřítku a došel k závěrům, že pozice kraje byla těžko srovnatelná se západoevropskými státy a světem, vůči nimž šlo o pozici České republiky jako celku. Jako konkurenční regiony lze chápat některé oblasti nových členských zemí EU – střední a jihozápadní Polsko, jihozápadní Slovensko, střední Maďarsko a střední Slovinsko. Ve vazbě na Polsko a Slovensko by bylo důležitější prosazovat principy kooperace než konkurence.

V roce 2004 Olomoucký kraj aktivně spolupracoval celkem se sedmi zahraničními regiony Evropy. U dalších regionů se jednalo o spolupráci bez smluvních závazků. Z územního hlediska byly vztahy rozvíjeny s partnery ze zemí EU, a to jak s dlouhodobými členy (Dánsko, Itálie, Švédsko a Německo), tak i s nově přistoupivšími zeměmi (Maďarsko a Polsko). Mimo prostor EU byla rozvíjena spolupráce s autonomní oblastí Vojvodina v Srbsku a Černé hoře.

Oblasti spolupráce se všemi zahraničními partnery byly definovány v některých z těchto oblastí:

- podpory vzájemné spolupráce samosprávných orgánů na obou stranách,
- regionálního rozvoje a územního plánování,
- oblasti plánování a realizace projektů dopravní a technické infrastruktury,
- otázek boje s nezaměstnaností a omezování její společenských důsledků,
- ochrany životního prostředí a přírody,
- vodního hospodářství a protipovodňové prevence,
- vzájemné propagace spolupráce mezi našimi regiony, zejména v rámci kontaktů s partnery z Evropské unie,
- hospodářské činnosti malých a středních podniků a institucí zabývajících se jejich propagací,
- výměny technologií v různých oblastech,
- profesního vzdělávání,
- propagace kultury obou regionů hostováním uměleckých skupin, pořádáním výstav a jiných forem kulturní činnosti,
- turistiky a sportu,
- ochrany zdraví, zdravotnická a sociální oblast,
- vzdělávání, výměnné studijní pobyty, studium jazyků,
- příprava a výměna publikací.

Hlavním cílem mezinárodních aktivit je přispívat k rozvoji našeho kraje, ke zvýšení kvality života obyvatel Olomouckého kraje. Spolupráce je založena na základě partnerské smlouvy nebo se jedná o spolupracující regiony.

Mezi regiony s partnerskou smlouvou řadíme:

1) Srbsko a Černá hora – Autonomní oblast Vojvodina

V návaznosti na partnerství statutárního města Olomouce s městem Subotica byla navázána spolupráce s Autonomní oblastí Vojvodina (Srbsko a Černá hora). K neoficiálnímu zahájení spolupráce došlo v roce 2002 a vyústilo dne 12.12. 2003 podepsáním „Dohody o spolupráci mezi Olomouckým krajem a Autonomní oblastí Vojvodina“.

- 2) Dánsko – region Vejle
V roce 2001 a 2002 se rozvíjely aktivity zahájené již před vznikem krajů (ve 2. polovině roku 2000) s dánským regionem Vejle. K podpisu deklarace o spolupráci mezi Olomouckým krajem a regionem Vejle došlo v roce 2001. Nosným pilířem spolupráce je oblast sociální a vzdělávání.
- 3) Polsko – Opolské vojvodství
Od podzimu roku 2001 se rozvíjí spolupráce se sousedním polským regionem – Opolským vojvodstvím. Dohoda o spolupráci mezi Opolským vojvodstvím a Olomouckým krajem byla podepsána 9. 7. 2002.
- 4) Itálie – Reggio Emilia
Smlouva s italským regionem Reggio Emilia byla podepsána již roku 1964 s okresním úřadem, k obnovení vztahu došlo až po vzniku krajů a dohoda o spolupráci mezi OK a provincií Reggio Emilia byla podepsána 11.3.2004. V návaznosti na konferenci NET z března roku 2002 se rozvíjí spolupráce s provincií Reggio Emilia i mimo toto sdružení. Nosné pilíře spolupráce jsou v oblasti školství a sportovních aktivit.
- 5) Německo – Spolková země Sasko - Anhaltsko
Dohoda o spolupráci mezi Olomouckým krajem a Spolkovou zemí Sasko – Anhaltsko byla podepsána dne 7. 5. 2004.
Již 2 roky je vyvíjeno úsilí vedoucí k podpisu smlouvy mezi OK a spolkovou zemí Sasko – Anhaltsko. Počáteční spolupráce spočívala především v intenzivní výměně informací a přípravě rámcové dohody, která byla podepsána ve dnech 6. – 7. 5. 2004. Olomoucký kraj se stane prvním krajem ČR, který bude mít podepsanou smlouvu se spolkovou zemí Německa.
- 6) Maďarsko - Baranya
Partnerství vychází ze spolupráce mezi partnerskými městy Pécs a Olomouc.
Návštěva z Maďarska v kraji uskutečněna v prosinci roku 2002 (oficiální návštěva, uskutečněná na pozvání hejtmana Ol. kraje). Návštěva zástupců kraje v Maďarsku – říjen 2003 (oficiální návštěva, uskutečněná na pozvání předsedy samosprávy, Ference Kékese) – vytýčení hlavních oblastí spolupráce, diskuse o návrhu Dohody o spolupráci. Smlouva byla uzavřena 8. 4. 2004.
- 7) Ruská federace - Kostromská oblast
Smlouva o ekonomicko – kulturní spolupráci s Kostromskou oblastí byla podepsána dne 26. 7. 2004.

Mezi spolupracující regiony, které nejsou vázány smlouvou patří především:

- 1) Švédsko –Jämtland
Olomoucký kraj navázal kontakt s regionem Jämtland na základě oboustranného zájmu o spolupráci v roce 2003. Při poslední návštěvě zástupců OK byla vybrána následující témata ke spolupráci:
 - regionální rozvoj,
 - malí a střední podnikatelé (výměna zkušeností, podpora navázání kontaktů),
 - cestovní ruch,
 - životní prostředí.
- 2) Švýcarsko – Kanton Curych
Protože Švýcarsko není členem EU, nemohou kantony uplatňovat svůj vliv v orgánech EU – např. ve Výboru regionů, proto je kanton Curych členem AER (Assembly of European Regions – Shromáždění evropských regionů), jehož členy mohou být i regiony z nečlenských zemí EU. Ke kontaktům kantonu Curych a Olomouckého kraje došlo právě prostřednictvím AER – nejprve na Letní škole AER, která proběhla v Olomouci ve dnech 22. – 27. 8. 2004.
- 3) Německo - Landkreis Neuburg – Schrobenhausen
Partnerství mezi okresem Jeseník a Landkresem Neuburg – Schrobenhausen bylo potvrzeno podpisem dohody dne 1. 5. 1998. Obě strany prohlásily, že „budou v budoucnu spolupracovat v duchu evropského sjednocení a na základě německo-českého prohlášení z 11. 12. 1996“. Partnerství s okresem Jeseník je také důsledkem dlouholetých dobrých vztahů mezi městy Neuburg an der Donau a Vidnavou.
Po zániku okresů požádali zástupci Landkreisu a zástupci města Jeseníku a bývalého OkÚ Jeseník Olomoucký kraj o převzetí formální stránky partnerství – obdobně jako s Landkresem Würzburg, ovšem s tím, že partnerské aktivity by se i nadále rozvíjely především na území okresu Jeseník (mikroregion Jesenicko).

4) Německo – Landkreis Würzburg

Ve vztahu k Landkreisu Würzburg Olomoucký kraj v roce 2003 navázal na partnerství, které se od 90. let (1997) rozvíjelo „zespodu“ – na úrovni škol a dalších institucí – s okresem Šumperk. Po zániku okresních úřadů toto partnerství převzal Olomoucký kraj, i když aktivity s okresem Šumperk se nadále rozvíjejí. Rozšíření partnerství na celý Olomoucký kraj znamená možnost zapojit do něj další subjekty – např. univerzitu, kulturní instituce apod. Smlouva mezi oběma regiony nebyla podepsána.

5) Ukrajina – Lvovská oblast

V dubnu 2004 navštívila Olomoucký kraj delegace Lvovské oblasti. Oblasti navrhované spolupráce byly následující:

- průmysl, zemědělství, věda a technika,
- vzdělávání a zdravotnictví,
- kultura a umění,
- cestovní ruch a sport,
- místní samospráva,
- ekologie.

Spolupráce jednotlivých obcí se zahraničními obcemi vidíme v příložené tabulce.

Tab. 7.3.1. Zahraniční aktivity vybraných obcí Olomouckého kraje

Obec	Partnerská obec	Stát
Bělořín	Hoechst - Hessen - Hinterschmiding - Bayern	Německo
Beňov	Twaróg - Woj.Wielkopolskie	Polsko
Bernartice	Diedorf - Bayern	Německo
Bílá voda	Zlatý Stok- Paczków	Polsko
Hanušovice	Nitrianské Pravno	Slovensko
Hlubočky	Sierning - Oberosterreich	Rakousko
	Topločianky	Slovensko
Hradec-Nová Ves	Nowy Las	Polsko
Jeseník	Neuburg an der Donau	Německo
	Bojnice	Slovensko
	Glucholazy - Nysa	Polsko
Jívová	Lorsch - Hessen	Německo
Konice	Bopfingen - Baden-Wuerttemberg	Německo
Litovel	Wieliczka	Polsko
	Revúca	Slovensko
	Winschoten	Holandsko
Loučná nad Desnou	Machern - Sachsen - Linden - Hessen	Německo
	Macheren - Lorraine	Francie
	Gmina Sosnowice - Woj.Ślaskie	Polsko
	Purgstall an der Lauf - Niederosterreich	Rakousko
Mikulovice	Glucholazy - Pakoslawice	Polsko
Náklo	Náklo nad Notecia	Polsko
Náměšť na Hané	Cadorago	Itálie
Olomouc	Owensboro	USA
	Subotica	Jugoslávie
	Tampere	Finsko
	Veenendaal	Nizozemí
	Pécs	Maďarsko
	Antony	Francie
	Luzern	Švýcarsko
	Nördlingen	Německo
Přerov	Cuijk	Nizozemí
Prostějov	St. Pölten	Rakousko
	Borlänge	Švédsko
Příkazy	Hoyerswerda - Zeissig	Německo
Skorošice	Skoroszyce - Woj.Opolskie	Polsko
Staré Město	Stronie Śląskie	Polsko
Šumperk	Prievidza	Slovensko
	Bad Hersfeld	Německo
	Nysa	Polsko
	Ebreichsdorf	Rakousko
Šternberk	Dobšiná	Slovensko
	Kungsbacka	Švédsko
	Lorsch	Německo
Uhelná	Otmuchów,Paczów,Zloty Stok,Landek Zdrój - Woj.Dolnoślaskie	Polsko
Úsov	Lazany	Slovensko
Vlčice	Woj.Dolnoślaskie - Otmuchów,Paczkow,Zloty Stock,Ladek Zdrój	Polsko
Zábřeh	Město Handlová	Slovensko
	Stadt Ochsenfurt	Německo